

ta zbirka ni bila popolna. Sedaj se bodo zbrala menda vsa njegova dela.

Zgodovino rumunske književnosti v osemnajstem stoletju je izdal pred kratkim N. Jorga, profesor na vseučilišču v Bukarestu, z naslovom „Istoria literaturii române in secolul al XVIIIlea.“ Izdala jo je „Tipografia Minerva“ v dveh knjigah.

Kralj — pisatelj. Mladi laški kralj Viktor Emanuel se v prostih urah bavi z nekaterimi vedami, zlasti z arheologijo in z numizmatiko. Njegova numizmatična zbirka je tako dragocena, da jo občudujejo celo strokovnjaki. Sedaj je kralj stopil tudi na literarno polje. Na italijanskem knjižnem trgu se je pojavila obširna knjiga z naslovom: „Corpus nummorum Italicorum“ (Zbirka laških denarjev). Ta knjiga je delo kraljevo in obsega popis okrog 4000 vrst kovanih novcev.

Perosijev „Mozes“.

V drugi polovici meseca novembra pretekelega leta so proizvajali v Milanu velikega umetnikaduhovnika Perosija novo, čudovito glasbeno delo „Mozes“. Umevno je, da je občinstvo, katero je po časniških poročilih takoj ob prvem proizvajanju napolnilo zadnji kotiček takozvane „Perosijeve dvorane“, pričakovalo velikanskega umetniškega užitka. In ni se varalo. Po soglasni kritiki je „Mozes“ dosedaj največji umotvor genialnega mojstra. Ni več strogo oratorij — tudi v Perosijevem, modernejšem zmislu ne. Sicer tudi tu osebe ne uprizarjajo dejanja kakor pri gledaliških predstavah; a živahni dialog med posameznimi osebami in povse dramatiško nastopanje zborov ter le zelo skromno historično pripovedovanje vtiskujejo umotvoru bolj značaj gigantske spevoigre negoli mirnega oratorija.

Libreto epohalnemu delu sta zložila mlada pesnika Agostino Cameroni in Pietro Croci. Po svetopisemski pripovedi sta narisala, kakor v štirih orjaških slikah, oni oddelek iz življenja Mozesovega, ki obsega njegovo zvanje v Egipt in rešitev izraelskega ljudstva iz sužnosti Faraonove. Povzela sta zlasti one momente in epizode, ki so najbolj prikladne za glasbo, a združila sta jih v krasno dramatiško nadahnjeno celoto. —

Poëm ima uvod in tri dele. Glavne osebe, okrog katerih se suče dejanje, so: J e h o v a (bas), F a r a o n (bas), R a g u e l (nizki bas), R a g u e l o v a h č i in žena Mozesova, S e f o r a (sopran), M o z e s (bariton), A r o n (tenor), s e s t r a A r o n o v a, M a r i j a (sopran). V zborih nastopajo madianški pastirji, hčere Raguelove, dvorne služkinje Faraonove, izraelsko ljudstvo, Egipčani, izraelski dečki in deklice.

U v o d (naslonjen na drugo poglavje „Eksoda“, vrsta 11 — 25.) pripoveduje o Mozesu med madianškimi pastirji. Večer je. Raguel stoji zunaj pred svo-

jim šotorom. Iz dalje se čujejo spevi pastirjev in pastiric, ki ženó svoje črede proti domu. Nakrat prihité k Raguelu njegove hčere in mu preplašene pripovedujejo, da jih je pri vodnjaku napadla truma pastirjev. Neki tujec jih je obranil in razpodil pastirje. Ta tujec je Mozes, ki se uprav prikaže. Spremil je Raguelove hčere celo do doma. Raguel se mu zahvali za človekoljubno delo in ga povabi v svoj šotor. Mozes zagotavlja, da je bil vsekdar zaščitnik nedolžnih nasproti krivičnikom. Na boječa vprašanja Seforina razloži, da je potomec ljudstva, ki je zasužnjeno v Egiptu, da je ubežnik, da je potreben počitka. Ponudijo mu strehe pri Raguelovih. Ginjen sprejme Mozes gostoljubno ponudbo in gre za Raguelom v šotor.

Prvi del, „Goreči grm“, je povzet po III. in IV. poglavju „Eksoda“. Pozorišče: Raguelovi šotori blizu Horeba. Opoldanski čas. Mozes se je bil povrnil od daljnih oaz, kjer je pasel črede svojega tasta. Nežno pripoveduje o bolestit dolge ločitve in blagruje mirno patriarhalno družinsko življenje. Kar prihité pravit pastirji, da goré lesovi horebski v čudnem ognju, ki jih ne požiga. Mozes gre gledat čudež in čuje iz gorečega grma glas Jehovov: „Mozes! Mozes!“ — „Tukaj sem!“ se odzove, in glas nadaljuje:

— — — Sezúj si obuvalo,
preden se približaš: svete zemlje
se dotika tvoj korak; glej, jaz sem Bog
očetov tvojih — — —

In zatem:

Iz Egipta prodrli so k meni bolestiti
glasovi mojega ljudstva;
čul sem njih revo, povésti jih hočem iz
robstva

v blaženo dežel obljube —

Pojdi pred kralja v Egipt in reši prokletstva

Jakopov zarod!

Mozes dvomi in se obotavlja. Jehova obljubi, da bode udaril Egipčane s strašnimi nadlogami in tako s silo osvobodil svoj narod. Mozes obvesti o svojem zvanju svojo ženo Seforo in se odpravlja na pot. Sefora s sinovi hoče ž njim. Raguel ji ne brani. Odhajajo. Raguel jim vliva poguma v srce.

Drugi del, „Izhod“, je obdelan po V. in XII. poglavju „Eksoda“. Mozes naznani Faraonu povelje božje, da izpusti izraelsko ljudstvo. Faraon se norčuje iz njega, dvorniki ščujejo Faraona nad Mozes. Aron grozi z jezo božjo, Mozes in Aron napovedujeta kazni, ki jih bode poslal Jehova nad Egipt. Zaman — Faraonovo srce je zakrknjeno!

Tu slika orkester v posebnem intermezzu grozo, ki je prišla nad egiptovsko zemljo, ko so jo jeli zadavati udarci Vsemogočnega. Vmes vpije ljudstvo v pretresljivih tožbah. . .